

dosarul nr. 2rc-105/21

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Frunze)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secrieru. V. Cotorobai)

DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „By-Team”, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Complex-Total” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „By-Team” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituit apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „By-Team”, ca fiind depus în afara termenului legal,

constată:

La 15 mai 2020, SRL „Complex-Total” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui SRL „By-Team” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 171554,82 de lei, a penalității în sumă de 278671,35 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de SRL „Complex-Total” a fost admisă. A fost încasat de la SRL „By-Team” în beneficiul SRL „Complex-Total” a sumei de 171554,82 de lei cu titlu de datorie, a sumei de 278671,35 de lei cu titlu de penalitate și a sumei de 13506,79 de lei cu titlu de taxa de stat, iar în total suma de 463732,96 de lei.

La data de 17 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, SRL „By-Team” a declarat apel împotriva hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituit apelul declarat de către SRL „By-Team”, ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 28 iunie 2021, SRL „By-Team”, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan, a declarat recurs împotriva încheierii din 10 iunie 2021 a Curții de Apel

Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate a aplicat eronat normele de drept procedural, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

A menționat că la examinarea cererii de repunere în termen, instanța ierarhic inferioară a ținut cont doar de dispozițiile art. 102 alin. (7) Cod procedură civilă, fără a ține cont de argumentele invocate în cerere, or, potrivit practicii CEDO hotărârea instanței de judecată trebuie să fie argumentată și să răspundă la toate obiecțiile invocate de solicitant, fiind astfel respectat dreptul la un proces echitabil.

A susținut că SRL „By-Team” nu a fost legal citată, nu a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe din 30 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin lipsa la dosar a dovezii de expediere/primire a actului judecătoresc.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa SRL „By-Team” la 14 iunie 2021 (f.d. 111), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către aceasta.

Astfel, recursul declarat la 28 iunie 2021, este în termen.

La data de 15 iulie 2021, în adresa intimatului SRL „Complex-Total” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SRL „By-Team” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Astfel, termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, (dacă legea nu prevede altfel), indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că la 30 octombrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost integral admisă acțiunea depusă de SRL „Complex-Total” împotriva lui SRL „By-Team”.

La 17 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal SRL „By-Team” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de repunere în termen a apelului, SRL „By-Team” a indicat că a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la 06 aprilie 2021, fiindu-i înmănat de către executorul judecătoresc încheierea de intentare a procedurii de executare din 30 octombrie 2020, eliberat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru la data de 26 martie 2021.

Ca urmare, prin încheierea din 10 iunie 2021, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a respins cererea depusă de SRL „By-Team” privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „By-Team” împotriva hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia, deoarece cererea de apel a fost depusă de SRL „By-Team” peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 30 octombrie 2020, iar cererea de apel a fost depusă de către SRL „By-Team” abia la 17 aprilie 2021, peste 6 luni de zile, pe când termenul-limită de declarare al apelului a expirat la *30 noiembrie 2020 inclusiv*.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată,

trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Deși apelanta SRL „By-Team” a solicitat în cererea de apel repunerea în termen a actului de procedură, totuși contrar art. 116 din Codul de procedură civilă, nu a prezentat probe justificative ce ar confirma faptul imposibilității depunerii apelului în termenul de atac prevăzut de lege.

Or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (4¹), (6) și (7) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal.

Totodată, Colegiul reține că la materialele dosarului există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a participanților la proces pentru ședințele de judecată, apelanta fiind citată cu scrisoare recomandată, dar avizul a fost restituit cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 72-73).

Potrivit pct. 82 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, în lipsa destinatarului, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Pct. 101 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 prevede că trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora la oficiul poștal de destinație.

Iar pct. 102 din aceeași Hotărâre stipulează că trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații:

1) la expirarea termenelor de păstrare; la cererea expeditorului; destinatarul refuză să primească trimiterea; destinatarul nu este la adresa indicată; adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă; destinatarul este decedat.

În circumstanțele expuse, se atestă că recurenteii SRL „By-Team” i-au fost lăsate de către oficiul poștal de la sediul acestea, avize de sosire pentru primirea trimiterii poștale în unitatea poștală, însă ultima nu s-a prezentat pentru a recepționa scrisoarea expedită și respectiv, aceasta a fost restituită expeditorului, la caz Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, după expirarea termenului de păstrare.

Cât privesc argumentele recurenteii precum că SRL „By-Team”, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că, cu hotărârea instanței de fond a făcut cunoștință abia la 06 aprilie 2021, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse, deoarece recurenta a dispus de posibilitate reală să cunoască cu mult mai înainte de 06 aprilie 2021 despre pronunțarea hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru pe marginea cauzei și să o conteste în termenul legal. Mai mult ca atât, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copieii hotărârii sau a dispozitivului acesteia.

În circumstanțele enunțate, nu poate fi reținut argumentul invocat de SRL „By-Team” precum că prima instanță a examinat cauza în absența sa, căreia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, or, actele de procedură și citațiile trimise la sediul acestei persoane juridice, nerecepționate de către ea la expirarea termenelor de reclamare, se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă că, instanța de fond i-a oferit recurenteii SRL „By-Team” posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, însă dânsa nu s-a folosit de acest drept.

Colegiul mai menționează că, recurenta SRL „By-Team” prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii precum că prima instanță nu i-a expedit dispozitivul hotărârii, și nici pe Portalul Național al Instanțelor, nu se găsește nici o informație, or, după cum rezultă din actele cauzei la 30 octombrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expedit la sediul SRL „By-Team” dispozitivul hotărârii din 30 octombrie 2020 (f.d.78, 84).

Totodată, din informația publicată pe site-ul ÎS „Poșta Moldovei”, la compartimentul Track&Trace: www.posta.md/ro/tracking?id=DS8000226242AS, rezultă că la data de 09 noiembrie 2020 furnizorul de servicii poștale a încercat să livreze destinatarului SRL „By-Team” corespondența destinată acesteia, însă ultima lipsea la momentul distribuirii, concomitent aceasta a fost informată că trimiterea poștală a fost depozitată la oficiul poștal CPC OP75, unde urmează să se adreseze pentru a o ridica.

Dar și de această dată SRL „By-Team” nu a solicitat ridicarea de la oficiul poștal CPC OP75 a ÎS „Poșta Moldovei” a corespondenței, care a fost returnat

Judecătoria Chișinău, sediul Centru la data de 27 noiembrie 2020, cu mențiunea „nereclamată” (f.d. 84).

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de SRL „By-Team” pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Colegiul reține că în cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic vs Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „By-Team”, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan.

Se menține încheierea din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Complex-Total” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „By-Team” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic